

นโยบายการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ภายใต้วิสัยทัศน์ อ.อ.ป. “เป็นผู้นำจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูก ในปี 2565” อ.อ.ป. บริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจ โดยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสังคม รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมไม้และบริการ ตลอดจนพัฒนาและเผยแพร่ความรู้ ภูมิปัญญาแก่ประชาชนและภาคเอกชน นั้น

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ด้านการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และให้การจัดการสวนป่าเกิดความยั่งยืนทั้งสามด้าน ประกอบด้วย ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ ความยั่งยืนด้านสังคม และความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม โดยการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับสากล จึงกำหนดเป็นนโยบายในการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- 1) ด้านการรับรองการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของสวนป่า องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 2) ด้านสนับสนุนการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล
- 3) ด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 4) ด้านชีววิทยาขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 5) ด้านการล่าสัตว์และการดักจับสัตว์ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 6) ด้านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 7) ด้านความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 8) ด้านบุคลากรขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 9) ด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานของพนักงานเลื่อยยนต์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
- 10) ด้านการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ประกาศ ณ วันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561

พรเทพ วรรณวิเศษ

(นางพรเทพ วรรณวิเศษ)

ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ด้านการรับรองการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของสวนป่า องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) ได้กำหนดแนวทางในการรับรองการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ของสวนป่าในสังกัด ของ อ.อ.ป. ทั้งสิ้นจำนวน 245 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 1.15 ล้านไร่ ไว้ดังนี้

1. อ.อ.ป. ได้กำหนดมาตรฐานการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของ อ.อ.ป. และเริ่มประกาศใช้มาตั้งแต่ ปี 2559 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจัดการสวนป่าของ อ.อ.ป. ให้เป็นสวนป่าที่มีการจัดการอย่างยั่งยืน และสร้างพื้นฐานสำหรับการเตรียมความพร้อม สำหรับการขอการรับรองการจัดการฯ ตามมาตรฐานสากล ต่อไป

2. อ.อ.ป. กำหนดให้สวนป่าของ อ.อ.ป. ทุกแห่ง ต้องบริหารจัดการสวนป่าตามข้อกำหนดของ มาตรฐานการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของ อ.อ.ป. หรือตามมาตรฐานสากล และต้องได้รับการรับรองการจัดการฯ อีกด้วย

3. การรับรองการจัดการสวนป่าตามมาตรฐานฯ ของ อ.อ.ป. ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจรับรอง ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จากบุคคลภายนอก ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.อ.ป.

4. ในปัจจุบันสวนป่าของ อ.อ.ป. ทั้งหมด ได้รับการรับรองการจัดการตามมาตรฐานฯ ของ อ.อ.ป. จากคณะผู้ตรวจรับรอง ชำรงต้น

5. อ.อ.ป. มีนโยบายสนับสนุนด้านการรับรองการจัดการสวนป่าของ อ.อ.ป. ตามมาตรฐานสากล แต่เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ จึงได้จัดลำดับความสำคัญในการขอการรับรองสวนป่าฯ โดยพิจารณาจากความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์ไม้ ประกอบด้วย สวนป่าไม้สัก สวนป่าไม้ยางพารา และสวนป่าไม้ยูคาลิปตัส ตามลำดับ โดยมีประวัติการได้รับการรับรองฯ ตามมาตรฐาน FSC ดังนี้

5.1 ปี 2554-2559 สวนป่าของ อ.อ.ป. จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย สวนป่าทุ่งเกวียน สวนป่าแม่มาย สวนป่าวังซิ่น และสวนป่าขุนแม่คำมี และได้รับการต่อใบรับรองฯ ในระหว่างปี 2559-2563 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

5.2 ปี 2557-2561 อ.อ.ป. ได้รับการรับรองสวนป่า เพิ่มเติมอีก จำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย สวนป่าแม่หอพระ สวนป่าแม่แจ่ม สวนป่าแม่จาง สวนป่าแม่สรอย สวนป่าแม่สิน-แม่สูง สวนป่าศรีสัชชาลัย สวนป่าเขากระยาง สวนป่าไทรโยค 1 สวนป่าไทรโยค 2 และสวนป่าเกริงกระเวีย

5.3 ปี 2558-2562 อ.อ.ป. ได้รับการรับรองสวนป่า เพิ่มเติมอีก จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย สวนป่านครน่าน สวนป่าแม่คำปอง สวนป่าแม่แฮด สวนป่าแม่เกาะ สวนป่าแม่ลี สวนป่าท่าปลา สวนป่าทองพูนภูมิ สวนป่าคลองท่อม และสวนป่ากาญจนดิษฐ์

5.4 ปี 2560-2564 อ.อ.ป. ได้รับการรับรองสวนป่า เพิ่มเติมอีก จำนวน 9 แห่ง ประกอบด้วย สวนป่าสินปุน สวนป่าท่าชนะ สวนป่าพระแสง สวนป่าสลุย-ท่าแซะ สวนป่าเหนือคลอง สวนป่าพรุดินนา สวนป่าห้วยน้ำขาว สวนป่าวังวิเศษ และสวนป่าอ่าวตง

6. อ.อ.ป. ยังคงมีความมุ่งมั่น ที่จะขอการรับรองการจัดการฯ ของสวนป่าฯ ที่เหลือ โดยมาตรฐานสากลเป็นปีๆ ไป ตามความเหมาะสม โดยขึ้นอยู่กับงบประมาณที่จะได้รับ และความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์ไม้ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสากลทั่วไป

ด้านสนับสนุนการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) มีนโยบายในการบริหารจัดการสวนป่าในสังกัด จำนวน 245 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 1.15 ล้านไร่ ให้ได้รับการรับรองการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล แต่เนื่องจากปัญหาด้านงบประมาณ อ.อ.ป. จึงจัดลำดับความสำคัญในการขอการรับรองตามความต้องการผลิตภัณฑ์ไม้ คือ สวนป่าไม้สัก สวนป่าไม้ยางพารา และสวนป่าไม้ยูคาลิปตัส ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สวนป่าทั้งหมดของ อ.อ.ป. ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของ อ.อ.ป. แล้ว ซึ่งมาตรฐานดังกล่าวยึดหลักความยั่งยืนใน 3 องค์ประกอบ คือ ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ความยั่งยืนด้านสังคม และความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ เช่นเดียวกับมาตรฐานสากล ซึ่งในขั้นตอนการขอรับรอง อ.อ.ป. ยินดีปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์ของมาตรฐาน ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ตรวจรับรองอย่างจริงจัง ทั้งนี้ อ.อ.ป. ได้กำหนดนโยบายสนับสนุนการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม

1.1 ความยั่งยืนด้านชีววิทยาและความหลากหลายทางชีวภาพ

อ.อ.ป. บริหารจัดการสวนป่าให้เกิดความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและด้านชีววิทยา ในพื้นที่สวนป่า โดยการกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ในสวนป่า อย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่สวนป่าทั้งหมด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆ ตามศักยภาพสวนป่า เช่น พื้นที่สองฝั่งลำห้วย (Stream Bank) พื้นที่แนวเขตป้องกันรอบนอก (Buffer -Zone) พื้นที่ที่มีการฟื้นตัว เป็นป่ากึ่งธรรมชาติ/ป่าธรรมชาติ (Semi-natural Forest) และพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง (High Conservation Value Area: HCVA) รวมไปถึงการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ต้นไม้ (Eternity Trees) ส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า การปลูกไม้ในสวนป่ากำหนดให้ปลูกต้นไม้ให้มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์ (Heterogeneous stand) ปลูกต้นไม้ให้มีความแตกต่างในชั้นอายุไม้ (Uneven Age stand) ปลูกต้นไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่น (Native Species) เป็นอันดับแรก หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี ทั้งนี้ หากจำเป็นต้องใช้ ผู้ใช้ต้องมีความรู้และใช้อย่างถูกวิธี มีระบบการจับเก็บและทำลายขยะสารเคมีอย่างถูกวิธี สามารถปฐมพยาบาลผู้ได้รับสารเคมีได้ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม

1.2 การล่าสัตว์และการดักจับสัตว์

อ.อ.ป. มีนโยบายในด้านการป้องกันควบคุมการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ ในพื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า เช่น ห้ามล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามให้สัตยาบันไว้ ห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (Endangered) เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable) ถูกคุกคาม และหายาก (Threatened and Rare) ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในฤดูกาลผสมพันธุ์ ฤดูวางไข่ และช่วงการเลี้ยงลูกอ่อน ไม่ส่งเสริมให้มีการล่าสัตว์และ

/ดักจับสัตว์...

ดักจับสัตว์ในพื้นที่สวนป่า ห้ามใช้ระเบิด ไฟฟ้า สารเคมี และอาวุธปืนในการจับปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ

1.3 การสนับสนุนการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม

อ.อ.ป. มีนโยบายให้การสนับสนุนด้านการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในสวนป่า เช่น ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination) เพื่อหาแนวทางป้องกันหรือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้น จากการดำเนินงานของสวนป่า โดยสวนป่าดำเนินการเอง หรือร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของประเทศไทย สนับสนุนองค์กรการศึกษาต่างๆ ศึกษาพัฒนาแนวทาง ป้องกัน ต้นเหตุของผลกระทบและแก้ไขความเสียหายของสิ่งแวดล้อม ศึกษาและป้องกันผลกระทบ สิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะดินและน้ำ เช่น วางแผนถาวรเพื่อติดตามศึกษาการพังทลายของดิน สร้างแนวกันชะลอน้ำ ปลุกพืชคลุมดิน

2. นโยบายด้านสังคม

2.1 ความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น

อ.อ.ป. กำหนดให้สวนป่ามีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนท้องถิ่น พัฒนาชุมชน ท้องถิ่น ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างครบวงจร จำหน่ายผลผลิตจากสวนป่าในราคาที่เป็นธรรม เพื่อสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ชุมชน ท้องถิ่นได้รับโอกาสในการจ้างงาน นอกจากนี้ยังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2 แรงงานและความเสมอภาคของบุคคล

บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. ทุกคนจะได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการอบรม เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงาน เพื่อให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความสุขในการทำงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ อ.อ.ป. ได้จัดอุปกรณ์ความปลอดภัยไว้สำหรับบุคคลที่ทำงานกับเครื่องจักรต่างๆ พร้อมทั้งมีแนวทางรับมือกับเหตุฉุกเฉินที่เหมาะสม และ อ.อ.ป. ยังสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่มตัวแทนผู้ปฏิบัติงาน เพื่อต่อรองหรือปกป้องสิทธิต่างๆ ตามกฎหมาย

3. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

การจัดการสวนป่าจะใช้ระบบนิเวศที่เหมาะสม (Appropriate Silvicultural System) มีแผนการเก็บเกี่ยวระยะยาว การเก็บเกี่ยวผลผลิตรายปี (Annual Cut) ต้องไม่เกินความเพิ่มพูนผลผลิตรายปี (Annual - Yield Increment) รวมทั้งการเลือกใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าไม้ (Harvesting) ที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจในความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ และ อ.อ.ป. ยังส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการจากสวนป่าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมชุมชนท้องถิ่น แปรรูปผลิตภัณฑ์จากสวนป่าทั้งที่เป็นไม้และไม่ใช่วัสดุ

/(Non Timber)...

(Non Timber Forest Products: NTFPs) ให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ใช้พื้นที่สวนป่าเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ

ในขั้นตอนการตรวจรับรอง อ.อ.ป. ยินดีให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการตรวจรับรองการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของ อ.อ.ป. และคณะผู้ตรวจรับรองของมาตรฐานสากลตามความเหมาะสม และหากสวนป่า ได้รับการรับรองตามมาตรฐานการจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนแล้ว สวนป่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามหลักการและเกณฑ์มาตรฐานสากล ตลอดจนข้อเสนอแนะของผู้ตรวจรับรองทุกประการ

ด้านสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าของ อ.อ.ป. จะบริหารจัดการสวนป่าตามแนวทางการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน ด้วยระบบการผลิตที่รักษาคุณภาพดินและน้ำ อนุรักษ์และส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ในพื้นที่สวนป่า โดย

1. สวนป่า อ.อ.ป. ปลูกไม้เศรษฐกิจพื้นเมืองและไม้อื่นๆ บนพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ โดยจะไม่มีการขยายการปลูกสร้างสวนป่าใหม่ ในบริเวณที่เป็นป่าธรรมชาติดั้งเดิมแต่อย่างใด
2. การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน จะเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของต้นไม้ มีการป้องกันความรุนแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโรคและแมลงต่างๆ และหากมีการใช้สารเคมี จะต้องเป็นไปตามแนวทางที่มาตรฐานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนกำหนด
3. วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม้ จะเลือกวิธีที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เพื่อลดความเสียหายต่อพื้นที่และต้นไม้ที่ยังเหลืออยู่
4. มีการจัดการสวนป่าเพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่ธรรมชาติอย่างซ้ำๆ เช่น การอนุรักษ์ต้นไม้ที่มีคุณค่าสูงด้านชีววิทยาไว้ตลอดไป การสร้างสวนป่าที่มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์และอายุ และการสร้างสวนป่าที่มีลักษณะกึ่งธรรมชาติขึ้นมา เป็นต้น
5. การสร้างและซ่อมแซมทางตรวจการจะต้องไม่ก่อให้เกิดการพังทลายของดิน
6. ต้นไม้บริเวณสองฝั่งลำห้วยจะอนุรักษ์ไว้ และปลูกต้นไม้เสริมเพื่อประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์
7. สวนป่า อ.อ.ป. จะกำหนดพื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่อนุรักษ์ มีพื้นที่ประมาณอย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่ทั้งหมด
8. พื้นที่สองฝั่งลำห้วยของลำห้วยสายหลัก (คำจำกัดความดูที่ความหมายของกลุ่มน้ำ) หรือลำห้วยสายอื่นที่สวนป่าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นพื้นที่ที่สมควรที่จะปกป้องรักษาเพื่อไว้ส่งเสริมความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่สวนป่าเป็นการช่วยลดการพังทลายของดิน การป้องกันตะกอนไหลลงในลำห้วยและการรักษาความชุ่มชื้นของบริเวณสองฝั่งลำห้วย โดยให้มีพื้นที่สองฝั่งลำห้วยไม่ต่ำกว่า 5 เมตรจากขอบริมตลิ่ง ทั้งนี้ พื้นที่แนวเขตป้องกันรอบนอก (buffer zone) ให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 5 เมตร
9. มีการดูแลและป้องกันสัตว์ป่าและพืช โดยเฉพาะชนิดพันธุ์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ ถูกคุกคามและหายาก จะได้รับการดูแลป้องกันเป็นพิเศษ
10. มีแนวทางปฏิบัติในการควบคุมและบำบัดน้ำเสีย รวมถึงการกำจัดขยะและของเสียอื่นๆ

ด้านชีววิทยาขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

เพื่อให้การบริหารจัดการสวนป่า เกิดความยั่งยืนด้านชีววิทยาขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ในพื้นที่สวนป่า จึงกำหนดแนวทางดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

1. มาตรฐานด้านชีววิทยาของสวนป่า ประกอบด้วย

1.1 กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ในสวนป่า อย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่สวนป่าทั้งหมด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆ ตามศักยภาพสวนป่า ดังนี้

1.1.1 พื้นที่สองฝั่งลำห้วยของลำห้วยสายหลัก (คำจำกัดความดูที่ความหมายของกลุ่มน้ำ) หรือลำห้วยสายอื่นที่สวนป่าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นพื้นที่ที่สมควรที่จะปกป้องรักษาเพื่อไว้ส่งเสริมความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในพื้นที่สวนป่าเป็นการช่วยลดการพังทลายของดิน การป้องกันตะกอนไหลลงในลำห้วยและการรักษาความชุ่มชื้นของบริเวณสองฝั่งลำห้วย โดยมีพื้นที่สองฝั่ง ลำห้วยไม่ต่ำกว่า 5 เมตรจากขอบริมตลิ่ง ทั้งนี้ พื้นที่แนวเขตป้องกันรอบนอก (buffer zone) ให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 5 เมตร

1.1.2 พื้นที่ที่มีการฟื้นตัว เป็นป่ากึ่งธรรมชาติ/ป่าธรรมชาติ

1.1.3 พื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการอนุรักษ์สูง ประกอบด้วย พื้นที่ที่มีความสำคัญต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

1.2 ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ต้นไม้ต่อไป นี้ เพื่อเป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ดังนี้

1.2.1 ต้นไม้ที่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า

1.2.2 ต้นไม้ผลต่างๆ

1.2.3 ต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่

1.2.4 ต้นไม้ที่มีอายุมาก

1.3 ศึกษาและป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ โดยเฉพาะดินและน้ำ ดังนี้

1.3.1 วางแผนการเพื่อติดตามศึกษาการพังทลายของดิน

1.3.2 สร้างแนวกักตะกอน

1.3.3 ปลุกพืชคลุมดิน

2. การปลูกไม้ในสวนป่ามีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.1 ปลูกต้นไม้ให้มีความหลากหลายทางชนิดพันธุ์

2.2 ปลูกต้นไม้ให้มีความแตกต่างในชั้นอายุไม้

2.3 ปลูกต้นไม้ที่เป็นพันธุ์ไม้ท้องถิ่น เป็นอันดับแรก

3. ปลูกต้นไม้เสริม ในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า

4. การปลูกสร้างสวนป่า จะต้องไม่บุกรุกทำลายพื้นที่ที่เป็นป่าธรรมชาติ

5. การจัดการสวนป่าจะใช้ระบบวนวัฒนที่เหมาะสม

/6. การเก็บเกี่ยว...

6. การเก็บเกี่ยวผลผลิตรายปี ปริมาณไม้ที่ทำการออก ไม่เกินความเพิ่มพูนผลผลิตรายปี
7. มีแผนการเก็บเกี่ยวผลผลิตเนื้อไม้ระยะยาวและสม่ำเสมอ
8. ก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต จะมีการตรวจสอบผลกระทบในด้านต่างๆ
9. เลือกใช้วิธีการเก็บเกี่ยวผลผลิตป่าไม้ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อป้องกันผลกระทบ

ด้านสิ่งแวดล้อม

10. หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หากจำเป็นต้องใช้ ผู้ใช้ต้องมีความรู้และใช้อย่างถูกวิธี มีระบบการจัดเก็บที่ถูกต้อง และทำลายขยะสารเคมีอย่างถูกวิธี สามารถปฐมพยาบาลผู้ได้รับสารเคมีได้ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ใช้และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

11. ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ การห้ามล่าสัตว์ป่าและการเก็บพันธุ์ไม้ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า

ด้านการล่าสัตว์และการดักจับสัตว์ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

อ.อ.ป. มีนโยบายในด้านการป้องกันและควบคุมการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ ในพื้นที่สวนป่า เพื่อเป็นการอนุรักษ์สัตว์ ดังนี้

1. ห้ามล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
  2. ห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ถูกคุกคาม หายาก รวมถึงสัตว์เฉพาะถิ่น และสัตว์ที่มีการย้ายถิ่นตามฤดูกาล
  3. ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในฤดูกาลผสมพันธุ์ ฤดูวางไข่ และช่วงการเลี้ยงลูกอ่อน
  4. ไม่ส่งเสริมให้มีการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ในพื้นที่สวนป่า
  5. ห้ามใช้ระเบิด ไฟฟ้า สารเคมี และอาวุธปืนในการจับปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ
-

ด้านการศึกษามลกระทบสิ่งแวดล้อมขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

---

1. ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination) เพื่อหาแนวทางป้องกันหรือลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น โดยสวนป่าดำเนินการเอง หรือร่วมกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน และหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของประเทศไทย
  2. สนับสนุนองค์การการศึกษาต่างๆ เพื่อศึกษาพัฒนาแนวทางป้องกัน แก้ไข ต้นเหตุของผลกระทบ และความเสื่อมลงของสิ่งแวดล้อม
-

ด้านความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มีนโยบายร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขอย่างยั่งยืน โดย

1. สนับสนุนการศึกษาและพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อความเจริญของชุมชนท้องถิ่น
2. เสริมสร้างการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้ประโยชน์ของทรัพยากร
3. มีส่วนร่วมในการศึกษาและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น
4. จำหน่ายไม้ท่อนที่ทำออกจากสวนป่า ประมาณร้อยละ 20 ให้สมาชิกหมู่บ้านป่าไม้และชุมชนท้องถิ่นในราคาที่ยุติธรรม เพื่อนำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม และการใช้สอยเพื่อตนเอง
5. สมาชิกหมู่บ้านป่าไม้และชุมชนท้องถิ่น สามารถเก็บหาของป่าหรือผลผลิตอื่นที่มีใช้เนื้อไม้จากพื้นที่สวนป่า และใช้ประโยชน์พื้นที่ว่างระหว่างแถวไม้ เพื่อปลูกพืชไร่ พืชสวน สมุนไพร เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ในระบบวนเกษตร (ยกเว้นในบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ฯ ไม่สามารถดำเนินการได้) โดยมีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นและมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

ด้านบุคลากรขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

บุคลากรของ อ.อ.ป. และผู้ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. จะได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ไม่น้อยกว่าบรรทัดฐานของกฎระเบียบทั่วไปและที่เกี่ยวข้อง ได้รับการพัฒนาที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงาน ได้รับการสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าตามหลักธรรมาภิบาล ได้รับการคุ้มครองและมีมาตรการด้านความปลอดภัยรวมทั้งสาธารณสุขพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้มีบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ

ด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานของพนักงานเลื่อยยนต์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.อ.ป.) มีนโยบายให้การสนับสนุนด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงานของพนักงานเลื่อยยนต์ที่ปฏิบัติงานในสวนป่า ดังนี้

1. อุปกรณ์ด้านความปลอดภัย

อ.อ.ป. กำหนดให้พนักงานเลื่อยยนต์ของ อ.อ.ป. หรือของผู้รับจ้างที่ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. จะต้อง มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานให้กับพนักงานเลื่อยยนต์ทุกคนสวมใส่ประกอบด้วย

- 1.1 หมวกนิรภัยและอุปกรณ์ป้องกันดวงตา
- 1.2 เครื่องป้องกันเสียง
- 1.3 เสื้อผ้าที่กระชับ และกางเกงขายาวนิรภัย
- 1.4 ถุงมือ
- 1.5 รองเท้านิรภัย

2. เลื่อยยนต์

อ.อ.ป. กำหนดให้เลื่อยยนต์ของ อ.อ.ป. หรือเลื่อยยนต์ของผู้รับจ้างที่ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. จะต้อง เป็นเลื่อยยนต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย อยู่ในสภาพที่มีความปลอดภัยอย่างเพียงพอในการนำมาใช้ปฏิบัติงาน และต้องมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่ติดตั้งมากับตัวเลื่อยยนต์อย่างครบถ้วนตามการออกแบบของบริษัทผู้ผลิต

3. ผู้ปฏิบัติงานร่วม

อ.อ.ป. กำหนดให้ พนักงาน/คนงาน ของ อ.อ.ป. หรือพนักงาน/คนงาน ของผู้รับจ้างที่ปฏิบัติงาน ร่วมกับพนักงานเลื่อยยนต์ของ อ.อ.ป. หรือของผู้รับจ้าง ในบริเวณพื้นที่ทำไม้ หรือในบริเวณหมอนไม้ของ สวนป่า อ.อ.ป. ต้องสวมใส่หมวกนิรภัยทุกคน

พนักงานเลื่อยยนต์ของ อ.อ.ป. หรือของผู้รับจ้างที่ปฏิบัติงานกับ อ.อ.ป. ต้องผ่านการฝึกอบรมหรือ แนะนำการใช้เลื่อยยนต์อย่างถูกต้องและปลอดภัย

ห้ามมิให้นำเด็กเข้าไปในบริเวณพื้นที่ทำไม้หรือในบริเวณหมอนไม้ เป็นอันขาด

ด้านการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและป้องกันไม่ให้สินค้าไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองจาก FSC ปะปนกับสินค้าไม้ที่ได้รับการรับรองจาก FSC และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงในการนำสินค้าไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองจาก FSC มาจำหน่ายเป็นสินค้าไม้ที่ได้รับการรับรองจาก FSC จึงกำหนดระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายของสินค้าไม้ของ อ.อ.ป. ดังนี้

1. ให้กำหนดแยกหมอนไม้ของสินค้าไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองจาก FSC และสินค้าไม้ที่ได้รับการรับรองจาก FSC ออกจากกันและหมายแนวขอบเขตและติดป้ายแสดงระบุให้เห็นอย่างเด่นชัดและชัดเจน
2. ให้มีสมุดบัญชีไม้และจัดทำเอกสารควบคุมสินค้าไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองจาก FSC และสินค้าไม้ที่ได้รับการรับรองจาก FSC แยกออกจากกันอย่างชัดเจน
3. การประทับตราสัญลักษณ์ของ FSC ที่ได้รับอนุญาตแล้ว ลงบนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ของสวนป่า อ.อ.ป. หรือสินค้าอื่นที่ไม่ใช่เนื้อไม้และได้รับการรับรอง FSC แล้ว โดยให้สามารถใช้ประทับตราได้เฉพาะกับสวนป่าที่ได้รับการรับรองจาก FSC แล้ว เท่านั้น
4. ให้งานสวนป่าที่ได้รับการรับรองจาก FSC กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงเพื่อควบคุมกำกับดูแล ระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ การประทับตราสัญลักษณ์ของ FSC ที่ได้รับอนุญาตแล้ว ลงบนเอกสารใบกำกับการนำเคลื่อนย้ายไม้ และการเก็บรักษาตราสัญลักษณ์ฯ
5. ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขต ที่รับผิดชอบงานสวนป่า ที่ได้รับการรับรองจาก FSC สังกัดอยู่ กำหนดบุคลากรเพื่อควบคุมกำกับดูแล การดำเนินงานของระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ของ FSC
6. ให้สำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาค ที่รับผิดชอบงานสวนป่าที่ได้รับการรับรองจาก FSC สังกัดอยู่ กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบโดยตรงเพื่อควบคุมกำกับดูแลระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ของสำนักงานองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาค ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ FSC
7. ให้สำนักวิจัยพัฒนาการจัดการป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นหน่วยประสานกลาง เพื่อทำหน้าที่ประสานงานในด้านระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าไม้ของ อ.อ.ป. ระหว่างงานสวนป่าฯ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขต และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาค ที่งานสวนป่าฯ ได้รับการรับรองจาก FSC สังกัดอยู่ กับหน่วยงานผู้ตรวจรับรองของ FSC เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของ FSC